

bejde eller øvrige Stilling, men man fik nu i Bilag XVII en Bekræftelse paa, hvorledes Ministeriet ser paa Sagen. Det var altsaa kun en lille Episode, som man maatte have klaret, men den har ikke forandret noget i Udvalgets Stilling.

Medens man ventede paa Oplysninger fra Landbrugsministeriet, var man i Udvalget enig om, at det vilde være heldigt at faa oplyst, hvorledes de faktiske Forhold ligger ved de Godser, som i de senere Aar har solgt deres Fæstegods, specielt de Godser, der har solgt ved Udstykningsforeningernes Mellekomst, og man sendte derfor den 14. December en Skrivelse til Landbrugsministeriet for at søge at skaffe Oplysninger om, hvor mange Fæstegaarde, Leje- og Fæstehuse der er blevet inddraget som fri Hovedgaardsjord under Godset ved de Godser, hvor Fæsteafløsning har fundet Sted ved Udstykningsforeningernes Bistand, og hvor mange der vilde kunne være inddraget i Henhold til det foreliggende Lovforslags § 3. Man har ogsaa spurgt om Vurderingssummerne for de Fæstejorder, der er blevet solgt, og man har spurgt, hvorledes Forholdet var imellem Hovedgaardenes Jordværdi og Skovenes Ejendoms skyld og forbeholdte Huse, og endelig hvorledes Salgsprisen har været i Forhold til Ejendomsskyldvurderingen i 1909 og 1916 — som Lovforslaget er formet, i hvert Tilfælde efter Ændringsforslagene nu, vil det jo være Ejendomsskylden i 1916 og 1909, der vil være at betragte som Rettesnor, som Vejleder for Vurderingskommissionen. Paa dette sidste Spørgsmaal er der ikke kommet Svar, ikke oplysende Svar; i Ministeriets Skrivelse af 7. Februar, altsaa Bilag XV, gør man Rede for, at ogsaa om dette har man spurgt og spurgt Udstykningsforeningerne, men Svar er ikke indgaaet. Nu ser man saaledes paa dette i Udvalget, at den Omstændighed, at Ministeriet ikke har været i Stand til at besvare disse to Forespørgsler, i og for sig ikke ændrer vor Stilling; thi til det sidste Spørgsmaals Besvarelse har vi ikke knyttet nogen særlige Forventninger — vi mente kun, at hvis der hurtigt kunde skaffes Svar, kunde det være ganske interessant at se, hvorledes de stillede Ændringsforslag vilde tage sig ud, hvis man tænkte sig dem anvendt paa de Godser, hvor Afløsning har fundet Sted ved frivilligt Salg — og at vi ikke faar det besvaret, kan ikke ændre vor Opfattelse. Man skulde synes, det var værre, at vi ikke har faaet besvaret det første Spørgsmaal, hvorledes det

vil gaa ved de Godser, hvor der ikke er solgt endnu, men det afgørende for os er jo dette, at vi har accepteret Ændringsforslagene og de Tanker, der udtrykkes i Ændringsforslagene Nr. 10 og 11, som jeg før har omtalt udførligt. Har man først accepteret dem, har man faktisk bundet sig til den raadende Tanke, og om det da er nogle faa Huse færre eller flere, som saaledes bliver overført til Selveje, vil ikke kunne forandre Udvalgets Opfattelse. Det havde været interessant at faa at vide, hvor mange det blev, men det kan kun skaffes oplyst ved at rette Forespørgsel til hvert enkelt Gods, og Besvarelsen af saadanne Forespørgsler tager Tid; det er maaske endda tvivlsomt, om man kan vente, at de besvares fra alle Godser. Som sagt regner man med, som Ministeriet skriver i den sidste Skrivelse om dette Forhold af 3. Maj, at noget færre end de 6,800 vil kunne overgaa; efter min Mening bliver det snarere mellem 5,000 og 6,000.

Jeg skal efter denne Redegørelse for Udvalgets Arbejde med et Par Ord omtale de enkelte Ændringsforslag, nærmest i Overensstemmelse med den Redegørelse, der er fremsat i Betænkningen. Jeg skal ikke trætte ved at oplæse de enkelte Ændringsforslag, men kun berøre dem, der er af principiel Natur. De første, Nr. 1, 2, 3 og 4, tager alene Sigte paa at indføre saadanne Ændringer, som er nødvendige, naar vi vil have Adgang til at tage alle Husene ind under Loven. Nr. 5, 6, 7 og 8 er kun af formel Natur. Derimod er Ændringsforslag Nr. 9, 10 og 11 meget reelle. Det er dem, jeg allerede udførligt har omtalt. Af andre særlig reelle Ændringsforslag, som i dette Tilfælde vedrører Huse, er Ændringsforslaget under Nr. 19, ifølge hvilket en Lejer af et Hus, naar hans Købesum skal fastsættes for dette Hus, skal betragtes som havende samme Ret, som om han var Fæster med 4 Aars Brugsret. Ændringsforslag Nr. 13, 14, 16 og 20 omhandler det Prisniveau, hvorefter Vurderingskommissionen skal arbejde under Værdsættelsen af Ejendommen, saavel af dens Besætning og Inventar som af Sæde- og Fødekorn. I Ændringsforslag Nr. 22 til § 10 har man truffet en Ordning, hvorved Køberne faar lempeligere Overtagelsesvilkår med Hensyn til Overtagelse af Prioritetslaan end dem, der var omtalte i det forelagte Lovforslag. Den omstridte § 9 i Lovforslaget, ifølge hvilken man ved Salg af Fæstebøndergaarde skulde afstaa 1/10 af den samlede Købesum til Statskassen, er det foreslaaet skal udgaa, og som Følge deraf er andre Ændringsforslag